

CTIF working group Tulln Österrike 2014-05-05 till 2014-05-08

Tema för motet: Industriräddningstjänst och frågeställningen "hur övar och utbildar respektive land sina brandmän och befäl i att hantera industribränder".

Deltagande länder var : Danmark, Finland, Grekland, Kroatien, Polen, Ryssland, Slovenien, Schweiz, Sverige, Tyskland och Österrike.

Tisdag 6 maj Tulln

Mötet inleddes på "Fire service college" i Tulln och deltagarna hälsades välkomna av värdarna Franz Humer och Josef Bader. Mötet inleddes sedan av ordförande Kim Lintrup och föregående anteckningar och sammanställningen från området skogsbrand godkändes.

Efter inledande välkomsttal så presenterades den Österrikiska brandskyddsföreningen tillsammans med en introduktionsfilm för övningsanläggningen i Tulln där ca 14000 personer utbildas varje år.

Nationella rapporter

Schweiz

I Schweiz finns 1500 räddningstjänster med 97 000 frivilliga brandmän, 1200 heltidsbrandmän och 70000 larm.

26 lagar kopplat till räddningstjänstområdet och lika många olika system. Men det finns bara en bestämmelse för grundkompetens för brandmän och en för taktisk kunskap för befäl men inget för industriräddningstjänst. Det finns 20 regionala övningsanläggningar i landet. Möjligheten till övning varierar beroende på vad som är tillåtet kopplat till miljötillstånd. Största möjligheterna finns vid privata anläggningar. I organisationen motsvarande brandmännens riksförbund finns bl.a. utbildning och tekniskt stöd beskrivna men inget om industriräddningstjänst. I utbildningsdelen finns bl.a. andningsskydd, fallskydd, ventilation beskrivna.

Exempel; Industriräddningstjänst i Basel regionen. De ansvarar för flera kemiska industrier med en heltidsstation med 3 skift och i området finns 3 st stationer med totalt 100 frivilliga brandmän.

Tyskland

Gjorde ingen presentation men däremot ett inlägg att det är svårt att öva verklighetstroget med skum mm pga miljö och arbetsmiljö frågan i nuläget.

Sverige

Exempel från hur räddningstjänsten i Sörmlandskustens räddningstjänsts område är uppbyggd kopplat till regionens riskbild (större industrier bl.a. Studsvik Nuclear/AB Svafo, SSAB/Aga Gas, Skavsta flygplats mm) med värn, RiB stationer, heltid och industri räddningstjänster. En presentation av MSBs utbildningssystem och Sörmlandskustens 3v grundläggande utbildning för SSABs personal och flygplatsbrandmän redovisades tillsammans med hur samarbete bedrivs med större riskobjekt och vad regelverket säger om kraven på 2 kap 4 anläggningar och Seveso objekt. Ingen specifik utbildning eller kravnivå finns kopplat mot industri räddningstjänst utan byggs från olika delar i en insats och riskbedömningar.

Polen

I Polen är Räddningstjänsten statlig med 30 000 heltidsbrandmän och 100 000 frivilliga brandmän. Räddningstjänsten är fullt harmoniserad och standardiserad i Polen och uppdelad i militär, industri, statlig, flyg och frivilliga och har samma grundutbildning (95 dagar). Varje kategori har en egen special utbildning efter grundutbildningen. Inga särskilda program för industriräddningstjänst finns.

Kroatien

Det finns 2 skolor för utbildning av brandmän. Heltidsbrandmän utbildas i skolorna och separeras från de frivilliga. Liknande program i bägge skolorna med 7-9 mån grundutbildning. Ingen specifik utbildning eller krav finns kopplat mot industriräddningstjänst utan byggs från olika delar i en insats och riskbedömningar. När grundutbildningen är färdig ska brandmännen utbildas/övas utifrån den lokala riskbilden. Frivilliga utbildas på de lokala brandstationerna och har ca en månads grundutbildning.

Grekland

Visade filmer från en store industribrand som inträffat i Grekland (Chyma, finns på youtube). Branden höll på i en dag på en kemindustri med ketoner och alkoholer som lagrades i större cisterner (36 cisterner förstördes i branden). Terminalen låg nära havet, brandmän kylde tankar och släckte med skum och fick hjälp med flygresurser. Frivilliga deltar inte i räddningstjänst på industrier. En presentation gjordes även av kemorganisationen som byggdes upp i Grekland i samband med OS (8 Emak grupper placerade över hela Grekland med special utrustning och utbildning).

Slovenien

I Slovenien finns 120 000 brandmän varav ca 55 000 är aktiva (större delen är frivilliga). Heltidsbrandmän går 6-8 månader i statlig skola i ett sträck. De frivilliga ska uppnå samma nivå men det brukar ta 4-6 år att genomföra detta. Heltidsbrandmän anställs inom industriräddningstjänsterna. De frivilliga brandmännen jobbar oftast på industrierna i olika befattningar och det är viktigt att använda dem vid en händelse. Det är ok att de är operativa både vid det egna företaget och även på den lokala stationen. Generella risker och kunskaper finns i den grundläggande utbildningen och särskild utbildning sker på industrin. Brandmännen besöker en industri en till två gånger per år. Brandmän på industrierna är tänkta som brandvakter, mindre utsläpp och utrymning. Vid större händelser så aktiveras andra stationer utanför området.

Finland

Finland har särskilda utbildningar för befäl inom industriräddningstjänst. En utbildning på 162 timmar med förebyggande (66h med riskhantering, byggnadstekniskt brandskydd, tillsyn, aktiva system, insatsplanering), operativt arbete (66h med brandsläckning, branddynamik, kem, taktik) och ledarskap/adm (40h med spelövningar, administrativt arbete och rollen som befäl).

Ryssland

Frivilliga brandmän utbildas minst 40 h på utbildningsanläggning. I befälsutbildningar finns stort fokus på olika typer av riskmiljöer kopplat mot industrier, bl.a. kylanläggningar, träindustrier, elanläggningar, kemindustrier mm. Det finns en simulator för taktiska spel för industrier som just nu

bara finns på ryska. Det finns även ett distans träningsverktyg, även det på ryska. Dessa kommer eventuellt översättas till Engelska framöver.

Österrike

300 000 frivilliga i landet (över 2000 kommuner som har egen rtj, 50 proc erfarna och utbildade, 20-30 proc rökdykare, 1 proc av bm är heltid) och ett par tusen i större städer som heltid. I Tyskland över 1 milj frivilliga.

Det finns ingen specifik utbildning för industri räddningstjänst. Grundutbildning är 100h på egen station (frivilliga). Övrig grundutbildning sker på egen brandstation och i distriktet.

Grundutbildningen är harmoniserad i Österrike. Det finns bl.a. kompetens kataloger och kompetens profiler att utgå från. Viktigt med intervju av kollega, vad vill DU göra?

Danmark

Alla brandmän får utbildning i hur man hanterar farliga ämnen i sin grundutbildning. Efter grundutbildning kan brandmannen bl.a. vara kemdykare, släcka vätskebränder och gasbränder. Det finns ett antal handböcker inom räddningsområdet att luta sig emot i utbildning mm. Samövning med Seveso verksamheter ska mist ske vart 3e år. Vissa fabriker har egen räddningstjänst och dessa utbildas av den lokala räddningstjänsten och används ofta som guider. En del har andningsskydd och andra inte.

Besök på övningsanläggningen i Tulln

Efter morgonens presentationer genomfördes en rundvandring på övningsanläggningen i Tulln där bl.a. följande fanns.

Vatten och höghöjd

Lastbilar och säkring/spel

Byggnadsras (2 betongluckor med gångjärn)

Oversvämning i källare till vänster

Olycka i tunnel från utsidan och insidan (rullportar och surroundsystem för fläktljud mm)

Onsdag 7 maj

Rosenbauer (Leonding)

Besök på den gamla och nya fabriken. Företaget visade upp sin omfattande internationella verksamhet tillsammans med besök i produktionen för att visa olika modeller och produktionslinjer. En nyhet är att Panther modellen byter motor för möjlighet till Euro 5-6 tillsammans med att den går att köpa i en smalare modell som kan framföras på vanliga vägar. En annan nyhet är ett höjdfordon med låg radie där man ska kunna använda detta även till 1-2 våningen i trånga miljöer.

Rosenbauer visade även upp simulatorer för hantering (köra och släcka) av Panther och utryckningskörning.

Simulator för Panther

Simulator för utryckningskörning

Voestalpine (Linz)

Presentation av stålverkets räddningstjänst tillsammans med rundvandring på brandstationen och en tur inne på industriområdet. Verksamheten omfattar nästan 6,5 kvadratkilometer till ytan och stål tillverkas som sedan varm och kallvalsas. Stålverket har ca 10 000 anställda. Räddningstjänsten har en budget på ca 80 miljoner kronor och har 95 anställda varav minst 17 personer går på 4-skift för att täcka beredskapen för verksamheten. På den intilliggande kemfabriken finns 15 personer per skift och i mkt stora händelser skulle de kunna arbeta tillsammans men ingen samövning sker.

Räddningstjänsten på Voest har beredskap på sitt område som även omfattar andra industrier i området och en hamn och floden utanför. Förutom den operativa delen utför personalen på räddningstjänsten mkt förebyggande arbete, allt från handbrandsläckar kontroller/laddningar till automatlarms kontroller, hantering av andningsutrustning kopplat mot CO risk, kontroll av släcksystem, riskhänsyn vid byggnationer mm.

Rekrytering sker från personer med koppling till räddningstjänster och som är unga (logiska tester, medicinska tester, klaustrofobi mm). De genomgår en grundutbildning på 2,5 månad under sin första tid i skiftet. Sedan kan de efter 4 år gå en fortsatt utbildning för att få fungera som befäl i något av de efterföljande fordonen. Skiftledaren rekryteras alltid utifrån och ska vara godkänd från antingen heltid i Wien eller Linz. På brandstationen finns en larmcentral där bl.a. alla insatsplaner finns. Materiellt finns släckbilar och ledningsbilar tillsammans med särskild utrustning för bl.a. Högtryckssläckning i kulvertsystem, större pumpar och generatorer, länsor.

Brandkårmuseum i St florens

Kvällen avslutades med en guidad visning av museet i st florens.

Övrigt

Kim kommer efter mötet att sammanställa en lista utifrån diskussioner om problembilder och förbättringsmöjligheter. Han har förhoppningar om att använda listan i en ansökan om EU bidrag för att jobba vidare med frågor kopplat mot industri räddningstjänst och utbildning kopplat mot detta.

Nästa möte

Nästa möte sker i närheten av 4e maj i Warsava, Polen. Temat blir "Command and control".

/Ulf Jämtäng